

**Табела 5.2. Спецификација предмета**  
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |                          |               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------|---------------|
| Студијски програм : Основне академске студије етнологије и антропологије                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                          |               |
| Назив предмета: Увод у методологију друштвено-хуманистичких наука                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| Наставник/наставници: Проф др. Милош Миленковић, редовни професор                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| Статус предмета: обавезни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |                          |               |
| Број ЕСПБ: 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |                          |               |
| Услов: Одслушана Општа методологија науке/Филозофија науке или сличан предмет филозофско-општеметодолошког карактера                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                          |               |
| Циљ предмета<br>У контексту академских студија, овај општеобразовни предмет студенте уводи у основне разлике између методологије природних, техничких и биомедицинских наука с једне, и друштвених наука и хуманистике, с друге стране. У контексту студијског програма, предмет представља мост између Опште методологије науке/Филозофије науке и Опште методологије етнологије и антропологије. У контексту компетенција професора, предмет инкорпорира резултате историјских, теоријских и методолоких истраживања у наставни процес. У контексту будућег студирања кандидата, циљ предмета је да студента оспособи за разноврсне исходе описане доле у овом програму предмета. У контексту друштвеног и професионалног живота, циљ предмета је да студентима релативизује предрасуде о науци, а о друштвено-хуманистичким наукама посебно, стечене кроз претходно школовање и изложеност медијима. Посебна пажња придаје се значају методологије за студирање, као и организационим и етичким аспектима истраживања. Имајући у виду да је реч о предмету на раној години студија, сва литература је на српском језику.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                          |               |
| Исход предмета<br>Након положеног испита студент је оспособљен да: мисли о разлици између науке и не-науке; препозна основне разлике између методологије природних и друштвених наука; разуме специфичности хуманистике; усмери своје даље учење на релевантан и целисходан начин; рефлексивно сагледа личну листу предрасуда о науци и знању; основну литературу, обрађену у оквиру овог предмета, користи као водич за даља читања; препозна основне етичке/политичке проблеме истраживања и упозна се с начинима њиховог решавања; следи план истраживања, с нагласком на актере, ресурсе и рокове; скицира теоријско-методолошки оквир студентског истраживања и изведе студентско истраживање обима семинарског рада; разуме значај специфичних појединачних интерпретативних перспектива у другим предметима из студијског програма и потруди се да их усвоји.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |                          |               |
| Садржај предмета<br>Теоријска настава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                          |               |
| 1. Преглед курса и литературе, договор о настави и испиту. Анонимно тестирање о методолошким предзнањима. Основни појмови, приступи и проблеми опште методологије наука.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |                          |               |
| 2. Тумачење резултата анонимног тестирања. Основни појмови, приступи и проблеми методологије друштвено-хуманистичких наука.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                          |               |
| 3. Основна својства, аспекти и елементи антрополошких истраживања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| 4. Важнији проблеми методологије (антрополошких) истраживања. „Лична једначина“ истраживача                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                          |               |
| 5. Квантитативна/квалитативна истраживања. Предности и замке радикалног квалитативизма антропологије.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                          |               |
| 6. После терена – шта са свим тим подацима после истраживања у ужем смислу? Типови објашњења у антропологији                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |                          |               |
| 7. Однос историје, теорије и методологије у антропологији                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |                          |               |
| 8. Упоредни преглед главних парадигми у антропологији из методолошке перспективе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| 9. Етика научноистраживачког рада. Етичке специфичности друштвено-хуманистичких истраживања. Етичке специфичности антрополошких истраживања. Како се идентификују, промишљају и решавају етички проблеми истраживања.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                          |               |
| Практична настава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| 10. Политика знања у ДХН. Како оделити политику и науку у социокултурним истраживањима – анализа примера. Антрополошки циљеви, етнолошка средства. Проблеми ангажмана и критике.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                          |               |
| 11. Организација, финансирање, вредновање и промоција научног рада. Учешће у научним тимовима/пројектима. Професионална примена науке у ванакадемским институцијама                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |                          |               |
| 12. Како дипломирати у року. Типични аспекти, елементи и проблеми академског писања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |                          |               |
| 13. Како се пишу предлог истраживања, план истраживања, апстракт научног излагања и друге типичне форме научне комуникације                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |                          |               |
| 14. Студентска излагања резултата практичног рада                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| 15. Студентска излагања резултата практичног рада                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |                          |               |
| Литература<br>Bešić, Miloš. 2019. <i>Metodologija društvenih nauka</i> . Beograd: Akademaska knjiga str. 23-63<br>Eco, Umberto. 2000. <i>Kako se piše diplomski rad</i> . Beograd : Narodna knjiga-Alfa. 37-67<br>Elster, Jon. 2014. <i>Kako objasniti društveno ponašanje: još matica i šrafova za društvene nauke</i> . Beograd : Službeni glasnik. str. 124-164<br>Đurić, Slađana. 2007. <i>Fokus-grupni intervju</i> . Beograd. Službeni glasnik. str. 172-202<br>Ilić, Vladimir. 2016. <i>Posmatranje i analiza sadržaja</i> . Beograd: Filozofski fakultet. str. 55-95<br>Izrael, Mark i Hej, Ijan. 2012. <i>Etika istraživanja u društvenim naukama: Između etičkog ponašanja i poštovanja propisa</i> . Beograd: Službeni glasnik. str. 111-141<br>Janičić, Bojan. 2019. <i>Osnove anketnih istraživanja</i> . Novi Sad: Filozofski fakultet. str. 192-232<br>Kleut, Marija. 2010. <i>Naučno delo od istraživanja do štampe: Tehnika naučnoistraživačkog rada</i> . Novi Sad: Akademaska knjiga. str. 51-91<br>Kuper, Adam i Džesika Kuper (прир). 2010. <i>Enciklopedija društvenih nauka 1 i 2</i> . Beograd: Službeni glasnik. str. 43-73<br>Manić, Željka. 2017. <i>Analiza sadržaja u sociologiji</i> . Beograd: Čigoja i Filozofski fakultet. str. 99-139<br>Mimica, Aljoša i Marija Bogdanović (прир.) 2007. <i>Sociološki rečnik</i> . Beograd: Službeni glasnik. str. 5-35<br>Popadić, Dragan. 2018. <i>Alatke istraživača: metodi i tehnike istraživanja u društvenim naukama</i> . Beograd: str. CLIO 226-266<br>Ristić, Živan. 2016. <i>Objedinjavanje kvantitativnih i kvalitativnih istraživanja</i> . Beograd: ECPD Univerzitet za mir Ujedinjenih nacija. str. 256-286<br>Škorić, Marko. 2010. <i>Sociologija nauke</i> . Sremski Karlovci i Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića str. 54-84<br>Тош, Џон и Шон Ланг. 2008. <i>У трагању за историјом: Циљеви, методи и нови правци у проучавању савремене историје</i> . Clío: Београд. str. 20-50<br>Бранковић, Србобран. 2014. <i>Методологија друштвеног истраживања</i> . Београд : Завод за уџбенике. str. 67-107<br>Куба, Јли и Џон Кокинг. 2004. <i>Методологија израде научног текста: како се пише у друштвеним наукама</i> . Подгорица: ЦИД. str. 174-204<br>Ласло, Пјер. 2015. <i>Научна комуникација: практични водич</i> . Београд: Центар за промоцију науке str. 66-96<br>Шимуновић-Бешлин, Биљана. 2001. <i>Како се пише историја: Приручник за почетнике</i> . Нови Сад: Платонеум. str. 83-113 |  |                          |               |
| Број часова активне наставе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  | Теоријска настава: 2 + 2 |               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  | Практична настава:       |               |
| Методе извођења наставе – предавања, вежбе, практична настава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |                          |               |
| Оцена знања (максимални број поена 100)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                          |               |
| Предиспитне обавезе                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  | поена                    | Завршни испит |
| Поена                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                          |               |
| активност у току предавања                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                          | писмени испит |
| 40                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |                          |               |
| практична настава                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  | 20                       | усмени испт   |
| колоквијум-и                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  | 40                       | .....         |
| семинар-и                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |                          |               |
| Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                          |               |
| *максимална дужна 2 странице А4 формата                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |                          |               |